

Onderwerp: Aanscherping handhaving en sanctiebeleid; vaststelling verordeningen

Ons kenmerk: 12RV000130

Programma(speerpunt): Samenleven

Nummer: 7+8

Elst, 18 december 2012

AAN DE RAAD

1. Samenvatting

In het nieuwe wetsvoorstel 'Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving', in werking per 1 januari 2013, staat een hardere aanpak van misbruik centraal. Wie fraudeert met een uitkering moet niet alleen de teveel ontvangen uitkering terugbetalen, maar krijgt daarnaast ook te maken met aanscherping van het sanctieregime (maatregelen en boete).

Hiermee is het instrument boete weer terug. In de praktijk zal er echter niet meer gesanctioneerd worden. Op dit moment bestaat namelijk al de mogelijkheid om maatregelen op te leggen voor het schenden van de inlichtingenplicht.

De boetes bij uitkeringsfraude is maximaal 100% van het gefraudeerde bedrag en bij recidive is dat zelfs 150%. Strakker handhaven wordt de norm. Voor Overbetuwe zal dit nauwelijks een verschil betekenen, omdat we al sterk op handhaving inzetten.

Ook de Wet Huisbezoeken vervult een belangrijke rol in de handhaving. Deze wetten, gericht op sanctioneren, gaan samen met een intensievere voorlichting met de landelijke campagne 'Voorkom problemen, weet hoe het zit' van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Gemeenten moeten weer boetes opleggen. Dit betekent de terugkeer van de boeteambtenaar. De uitvoering van de boeteambtenaar zal allereerst belegd worden bij het team Werk en Inkomen. Vanuit het bestuursrecht bestaat de eis van functiescheiding. Dit betekent dat degene die de boete oplegt en daarover met betrokkene in gesprek treedt, iemand anders moet zijn dan degene die de fraude heeft geconstateerd c.q. onderzocht.

2. Waarom naar de raad

Per 1 januari 2013 zijn gemeenteraden op grond van de 'Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving' verplicht bij verordening regels te stellen over de bevoegdheid de beslagvrije voet tijdelijk buiten werking te stellen bij verrekening van de bestuurlijke boete wegens een herhaaldelijke schending van de inlichtingenplicht (recidive).

Bij de introductie van de bestuurlijke boete per 1 januari 2013 moeten gemeenten eveneens hun Maatregelverordening aanpassen aan het nieuwe regime. De gevolgen van het schenden van de inlichtingenplicht zijn per die datum in de wet geregeld en gemeenten zijn niet meer bevoegd hiervoor in de verordening een verlaging vast te stellen.

3. Doelstelling en beoogd meetbaar effect

Het vaststellen van deze verordeningen leidt ertoe dat de gemeente Overbetuwe bij de uitvoering voldoet aan de wettelijke eisen.

4. Argumenten en alternatieven

De nieuwe bevoegdheid geeft gemeenten de mogelijkheid om in geval van recidive de bestuurlijke boete volledig te verrekenen met de uitkering voor een tijdvak van maximaal drie maanden. Gemeenten zijn volledig vrij te bepalen hoe ze gedurende deze periode met de beslagvrije voet willen omgaan. In de verordening die voor u ligt, is gekozen voor een middenweg. Enerzijds is uiting gegeven aan het uitgangspunt dat fraude niet mag lonen, anderzijds is rekening gehouden met de gemeentelijke zorgplicht.

We kiezen hiervoor, omdat er "van een kale kip valt niets te plukken". Bovendien voorkomen we hiermee dat wij mensen via de achterdeur binnen krijgen voor een schuldhulpverleningstraject.

5. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

Bij de uitvoering van de verordening wordt regelmatig getoetst/ geëvalueerd of deze in de praktijk nog wel voldoet. Zo nodig zal de verordening worden bijgesteld, waartoe dan een ambtelijk voorstel aan uw raad zal worden voorgelegd.

6. Communicatie

Gemeente Overbetuwe voert de landelijke campagne 'Weet hoe het zit' van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid uit. Onze WWB klanten worden zowel via de reguliere WWB nieuwsbrief geïnformeerd, als via een nieuwsbrief speciaal over dit onderwerp. Ook communiceren we over dit onderwerp via de gemeentepagina in De Betuwe.

7. Kosten, baten en dekking

In verband met de uitvoeringskosten die gemeenten maken met de inwerkingtreding van de Fraudewet wordt er in 2012 € 2 miljoen en vanaf 2013 structureel € 3.8 miljoen toegevoegd aan het gemeentefonds.

Gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor de inzet van middelen uit het Gemeentefonds en bepalen zelf het budget dat ingezet wordt voor handhaving.

HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS,
de gemeentesecretaris,

Th.M.M. Hoex

de burgemeester,

R.T. Metz

8. Relevante stukken

1. Verordening Bestuurlijke boete bij recidive gemeente Overbetuwe 2013
2. Maatregelverordening WWB, IOAW en IOAZ gemeente Overbetuwe 2013
3. Memo aanvulling Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving

Portefeuillehouder: G. Koopmans-Jacobs

Behandelend teammanager voor technische vragen: E. Diaby, tel.: (0481) 362300, email: e.diaby@overbetuwe.nl